

Аналіз використання фітопрепаратів в комплексній терапії мастопатії

Паливода П.В., Зуйкіна С.С.

Кафедра аптечної технології ліків Національного фармацевтичного університету,
м. Харків, Україна
ppalyvoda99@gmail.com

За даними ВООЗ, онкологічні захворювання є однією з головних причин захворюваності та смертності в усьому світі, розвиток яких пов'язаний із несприятливим впливом факторів зовнішнього середовища та спадковою схильністю.

Мастопатія щороку стає дедалі більш серйозною проблемою серед жінок різних вікових груп. Основною причиною новоутворень в молочній залозі є гормональний дисбаланс та нейроендокринні порушення.

Злоякісні захворювання молочних залоз у 3–5 разів частіше зустрічаються на тлі доброякісних новоутворень. Одним з провідних методів лікування мастопатії є замісна гормональна терапія. Проте, не всі жінки можуть і хочуть починати лікування гормональними препаратами.

Відомо, що біологічно активні речовини у лікарській рослинній сировині мають багато спільного у своїй структурі з речовинами, що утворюються в клітинах тварин і людей, тому фітотерапевтичні препарати безпечні і, в поєднанні з високою ефективністю, є необхідною складовою, а, іноді, й самодостатньою альтернативою в схемі фармакокорекції мастопатії.

Метою роботи стало проведення маркетингового дослідження сучасного ринку фітопрепаратів для лікування мастопатії, що реалізуються в аптеках України.

Для досягнення поставленої мети досліджували дані фахових публікацій вітчизняних та закордонних авторів, матеріали чинних законодавчих документів, інформаційно-довідкове видання «Компендіум», дані інформативно-пошукової системи «Державний реєстр лікарських засобів МОЗ України».

В роботі використані інформаційно-пошукові, інформаційно-аналітичні, бібліосемантичні, маркетингові методи досліджень.

Встановлено, що у схемі комплексної фармакокорекції мастопатії застосовують наступні фітопрепарати (табл. 1).

Таблиця 1. Фітопрепарати для лікування мастопатії, представлені на ринку України

Назва	Країна-виробник, фармацевтична фірма	Вид лікарської форми
Масто-гран	Україна, ПрАТ «Національна Гомеопатична Спілка»	Гранули по 10 г
Мастодинон	Німеччина, Bionogica SE	Таблетки №60; Краплі ор. по 50 мл, 100 мл
Циклодинон	Німеччина, Bionogica SE	Таблетки №30; Краплі ор. по 50 мл
Біоциклін	Польща, Броцлавське підприємство лікарських трав «Гербаполь» АТ	Таблетки по 45 мг №30
Префемін	Великобританія, Max Zeller Sohne AG	Таблетки по 20 мг №30
Дисменорм	Німеччина, Deutsche Homoeopathie-Union DHU-Arzneimittel GmbH & Co. KG	Таблетки №80
Ременс	Австрія, Richard Bittner AG	Краплі оральні по 20 мл, 50 мл Таблетки №12, №36, №48
Тазолок	Німеччина, Dr. Gustav Klein GmbH & Co. KG	Краплі ор. по 50 мл., 100 мл

Нами було проведено вивчення частоти використання певних видів ЛРС у досліджуваних фітокомпозиціях.

Як свідчать результати, переважна більшість видів ЛРС у складі досліджуваних фітопрепаратів володіє гормонорегулювальною дією. З'ясовано, що переважним джерелом БАР фітопрепаратів є плоди Прутьняка звичайного (*Agni casti fructus*), найважливіша дія якого – нормалізація рівня статевих гормонів, зниження надлишкового продукування пролактину, нормалізація співвідношення гормонів у другій фазі менструального циклу та корекція його порушення, зменшення масталгії.

Аналіз препаратів за країнами-виробниками продемонстрував, що серед виробників даної категорії препаратів переважає продукція Німеччини, представлена фірмами Bionogica SE та Dr. Gustav Klein GmbH & Co. KG.

З огляду на нагальність проблеми фармакокорекції мастопатії, актуальним є створення оригінальних вітчизняних фітопрепаратів шляхом розширення асортименту використання ЛРС, що містить, фітогормони, гепатопротектори, вітаміни та має достатню сировинну базу.